

ÜZLETI JOG B SZERZŐDÉSEK

DR. MEZEI KITTI
BME GTK – ÜZLETI JOG TANSZÉK

SZERZŐDÉSTÍPUSOK CSOPORTOSÍTÁSA

- csoportosítások:
- **római jog:** kötelmek
 - **dare:** adási
 - **facere:** tevési
 - **praestare:** helytállási
- a **PTK** szerint, a főszolgáltatás jellege alapján, a legfontosabbak
 - **adási:** dolog vagy jogosultság más személy részére való végleges (adásvétel) vagy ideiglenes (kölcsön) átadása-átengedése
 - **tevési:** munkával-tevékenység kifejtéssel elérhető eredmény létrehozása (vállalkozás) vagy legnagyobb gondosság melletti ügyellátás (megbízás)
 - **használati:** dolog használati/hasznosítási jogának időleges megszerzése, ellenérték (bérleti díj) ellenében
 - **helytállásra irányuló** szerződések: helytállás a kötelezettségvállalásért, teljesítés csak bizonyos feltételek bekövetkezése mellett

SZERZŐDÉSTÍPUSOK CSOPORTOSÍTÁSA

■ adási

- adásvétel, csere, ajándékozás

■ tevési

- vállalkozás, fuvarozás, megbízás, bizomány, közvetítói szerződés,
- vagyonkezelési szerződés

■ használati

- bérlet, lakásbérlet, haszonbérlet, letét, forgalmazási és franchise (jogbérleti) szerződés, hitelszerződés, kölcsön, betét, folyószámla-szerződés, fizetésiszámla-szerződés, fizetési megbízási szerződés, faktoring, pénzügyi lízingszerződés

■ helytállási

- biztosítéki (kezesség, garancia), biztosítási (kárbiztosítás, felelősségbiztosítás, élet- balesetbiztosítás, egészségbiztosítás), tartási és életjáradéki

TULAJDONÁTRUHÁZÓ SZERZŐDÉSEK

- A tulajdonátruházó szerződések közös jellemzője, hogy a szerződés közvetlen tárgya valamely dolog tulajdonjogának átruházása ('dare' jellegű szolgáltatás).
- A szerződés tárgya lehet ingó vagy ingatlan dolog egyaránt.
- A dolog tulajdonjogának átruházása visszterhesen és ingyenesen is történhet.
- Ingyenes tulajdonátruházó szerződés az ajándékozás.

ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉS

- Az adásvételi szerződés alapján az eladó dolog tulajdonjogának átruházására, a vevő a vételár megfizetésére és a dolog átvételére köteles.
- A felek speciális megnevezése az adásvételi szerződésben eladó és vevő.
- Ha az adásvételi szerződés tárgya ingatlan, az eladó a tulajdonjog átruházásán felül köteles a dolog birtokának átruházására is, valamint a tulajdonjog létrejöttéhez az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés is szükséges.
- Az adásvételi szerződés bármilyen formában megköthető, de ha ingatlan a szerződés tárgya, akkor a szerződés érvényességéhez annak írásba foglalása szükséges.
- Az eladó a tulajdonjogát a vételár kiegyenlítéséig fenntarthatja.

AZ ADÁSVÉTEL KÜLÖNÖS NEMEI

- **Elővásárlási jog**
- **Visszavásárlási jog**
- **Vételi és eladási jog**
- **Részletvétel**
- **Megtekintésre vétel**
- **Próbára vétel**
- **Minta szerinti vétel**

ELŐVÁSÁRLÁSI JOG

- Ha a tulajdonos meghatározott dologra nézve szerződéssel elővásárlási jogot alapít, és a dolgot harmadik személytől származó ajánlat elfogadásával el akarja adni, az elővásárlási jog jogosultja az ajánlatban rögzített feltételek mellett a harmadik személyt megelőzve jogosult a dolog megvételére.
- Ha a tulajdonos egymást követően több személynek enged ugyanarra a dologra elővásárlási jogot, a jogosultak az elővásárlási jogok keletkezésének sorrendjében gyakorolhatják elővásárlási jogukat.

VISSZAVÁSÁRLÁSI JOG

- Ha az adásvételi szerződés megkötésével egyidejűleg a felek megállapodnak abban, hogy a vevő visszavásárlási jogot enged a megvett dologra, az eladó a vevőhöz intézett nyilatkozatával a dolgot megveheti.
- A visszavásárlási árat a felek a visszavásárlási jog létesítéséről szóló megállapodásukban határozzák meg.
- Ennek elmulasztása esetén a jogosult a visszavásárlás jogát a dolognak a visszavásárlási jog gyakorlásakor képviselt forgalmi értékével azonos vételáron gyakorolhatja.

VÉTELI ÉS ELADÁSI JOG

- Ha a tulajdonos meghatározott dologra nézve szerződéssel vételi jogot alapít, a jogosult a dolgot a szerződésben meghatározott vételáron egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja.
- Ha a tulajdonos meghatározott dologra nézve szerződéssel eladási jogot szerez, a dolgot a szerződésben meghatározott vételáron egyoldalú nyilatkozattal eladhatja az eladási jog kötelezettjének.

AZ ELŐVÁSÁRLÁSI, A VISSZAVÁSÁRLÁSI, A VÉTELI ÉS AZ ELADÁSI JOG KÖZÖS SZABÁLYAI

- Az elővásárlási, a visszavásárlási, a vételi és az eladási jog alapítására vonatkozó szerződést írásba kell foglalni.
- Ha az ingatlanra szerződéssel létesített elővásárlási, visszavásárlási, vételi vagy eladási jogot az ingatlan-nyilvántartásba, továbbá a közhiteles nyilvántartásban nyilvántartott ingóságra szerződéssel létesített elővásárlási, visszavásárlási, vételi vagy eladási jogot a közhiteles nyilvántartásba bejegyzik, az mindenkivel szemben hatályos, aki a bejegyzést követően az ilyen dolgon valamely jogot szerez.

AZ ELŐVÁSÁRLÁSI, A VISSZAVÁSÁRLÁSI, A VÉTELI ÉS AZ ELADÁSI JOG KÖZÖS SZABÁLYAI

- Az elővásárlási, a visszavásárlási, a vételi és az eladási jogra vonatkozó rendelkezéseket a jogszabályon alapuló elővásárlási, visszavásárlási, vételi és eladási jogra is alkalmazni kell.
- **A jogszabályon alapuló elővásárlási, visszavásárlási, vételi és eladási jog a szerződéses elővásárlási, visszavásárlási, vételi és eladási jogot megelőzi.**
- A visszavásárlási, a vételi és az eladási jog kötelezettje köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a visszavásárlási, a vételi és az eladási jog gyakorlását megghiúsítaná vagy korlátozná.
- **Megszűnik a visszavásárlási, a vételi és az eladási jog, ha a dolog a kötelezettnek fel nem róható okból megsemmisül.**

RÉSZLETVÉTEL

- Ha a felek abban állapodnak meg, hogy a vevő a vételárat meghatározott időpontokban, **több részletben fizeti meg**, de a dolog birtokát a vételár teljes kiegyenlítése előtt a vevőre átruházzák, az eladó - választása szerint - az elállás vagy a részletfizetési kedvezmény megvonásának jogát gyakorolhatja akkor, ha a vevő a részletet az esedékességkor nem fizeti meg.
- Ezzel a jogával az eladó a részlet megfizetésének első ízben való elmulasztása esetén akkor élhet, ha a vevőt erről előzőleg értesítette, és neki a teljesítésre megfelelő időt engedett.
- Ha az eladó a szerződéstől elállt, a vevő köteles a szerződés alapján birtokában volt dolog után használati díjat fizetni, és megtéríteni azt a kárt, amely a dolog rendeltetésszerű használatával járó értékcsökkenést meghaladja.

MEGTEKINTÉSRE VÉTEL

- Ha a vevő az adásvételi szerződést a szerződés tárgyát képező dolog megtekintése nélkül köti meg, de a felek megállapodnak abban, hogy a vevő a dolog megtekintése után nyilatkozhat a szerződés hatálybalépéséről, akkor az eladó köteles lehetővé tenni a dolog megtekintését. Ebben az esetben a szerződés hatálya a vevő nyilatkozatától függ. A vevő a nyilatkozatát nem köteles indokolni.
- Ha az eladó lehetővé tette a dolog megtekintését, megfelelő határidőt tűzhet a vevő nyilatkozatának megtételére.
- Ha a vevő a szerződésben kikötött vagy az eladó által a nyilatkozattételre kitűzött határidőt elmulasztja, a szerződés nem lép hatályba.
- Az eladó nem teljesít hibásan, ha bizonyítja, hogy a vevő a hibát megtekintéskor felismerte vagy fel kellett volna ismernie.

PRÓBÁRAVÉTEL

- Ha a felek az adásvételi szerződésben kikötik, hogy az adásvétel tárgyát képező dolog kipróbálása alapján a vevő meghatározott időn belül nyilatkozhat a szerződés hatályáról, **a szerződés hatálya a vevő nyilatkozatától függ**. A vevő e nyilatkozatát nem köteles indokolni.
- Ha a vevő a dolog kipróbálására általában szükséges vagy az eladó által megszabott megfelelő határidőn belül nem nyilatkozik, a szerződés hatályban marad.
- Az eladó nem teljesít hibásan, ha bizonyítja, hogy a vevő a hibát a kipróbálás ideje alatt felismerte vagy fel kellett volna ismernie.

MINTA SZERINTI VÉTEL

- Ha a felek a szerződés tárgyát képező dolog valamely tulajdonságát mintára hivatkozással határozzák meg, az eladó köteles **a minta hivatkozott tulajdonságának megfelelő dolgot szolgáltatni.**
- Az eladó a dolog fel nem ismerhető hibájáért akkor is szavatol, ha e hiba a mintában is megvolt.
- **Ha a vevő a mintát nem mutatja fel, őt terheli annak bizonyítása, hogy a minta milyen tulajdonságokkal rendelkezett.**

ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉS ALTÍPUSAI

Fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog határidős adásvétele

Saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés

A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés

AJÁNDÉKOZÁSI SZERZŐDÉS

- **Ajándékozási szerződés alapján az ajándékozó dolog tulajdonjogának ingyenes átruházására, a megajándékozott a dolog átvételére köteles.**
- Az ajándékozási szerződés alanyai az ajándékozó és a megajándékozott.
- A szolgáltatás az ajándék tulajdonjogának ingyenes átruházása.
- Az adásvételi szerződésre vonatkozó rendelkezésekkel egyezően, ha az ajándékozási szerződés tárgya ingatlan, az ajándékozó a tulajdonjog átruházásán felül köteles a dolog birtokának átruházására is, és az ingatlan ajándékozási szerződés is csak írásban érvényes.
- A szerződés teljesítését az ajándékozó megtagadhatja, ha bizonyítja, hogy a szerződés megkötése után saját körülményeiben vagy a megajándékozotthoz fűződő viszonyában olyan lényeges változás állott be, hogy a szerződés teljesítése tőle nem várható el. A szokásos mértékű ajándék visszakövetelésének nincs helye.

VÁLLALKOZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK

- A vállalkozási típusú szerződések fő típusai a **vállalkozási és a fuvarozási szerződések**.
- Mindkettő esetében valamely tevékenység kifejtésére vállal kötelezettséget a szerződés kötelezettje (*facere* jellegű szolgáltatás).
- A vállalkozási szerződés az eredménykötelmek alaptípusa, mivel a vállalkozó a szerződésben **valamely eredmény elérésére vállalkozik**.
- Az eredmény elmaradásának a kockázatát a vállalkozó viseli, mivel a vállalkozói díj csak az eredmény, a mű teljesítése fejében jár. Eredménykötelmi vonás jellemzi a fuvarozási szerződést is, amelyben a fuvarozó a küldemény rendeltetési helyére történő továbbítását, és a címzettnek való kiszolgáltatását vállalja.
- Mindkettő visszterhes ügylet, az ellenszolgáltatás mindkét szerződéstípus esetében csak a kötelezettség teljesítésekor jár.

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

- **Vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó tevékenységgel elérhető eredmény (a továbbiakban: mű) megvalósítására, a megrendelő annak átvételére és a vállalkozói díj megfizetésére köteleles.**
- A tevékenység végzésének feltételeit a vállalkozó úgy köteleles megszervezni, hogy biztosítsa a tevékenység biztonságos, szakszerű, gazdaságos és határidőre történő befejezését.

A MEGRENDELŐ UTASÍTÁSI JOGA

- **A vállalkozó a megrendelő utasítása szerint köteles eljárni.** Az utasítás nem terjedhet ki a tevékenység megszervezésére, és nem teheti a teljesítést terhesebbé.
- Ha a megrendelő célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a vállalkozó köteles őt erre figyelmeztetni.
- Ha a megrendelő a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a vállalkozó a szerződéstől elállhat vagy a feladatot a megrendelő utasításai szerint, a megrendelő kockázatára elláthatja.
- A vállalkozó köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértéséhez vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

- Ha a tevékenységet a megrendelő által kijelölt munkaterületen kell végezni, a megrendelő köteles azt a tevékenység végzésére alkalmas állapotban a vállalkozó rendelkezésére bocsátani.
- **Ellenőrzési jog:** A megrendelő a tevékenységet és a felhasználásra kerülő anyagot bármikor ellenőrizheti.

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

- **Többletmunka:** A vállalkozó köteles elvégezni a **vállalkozási szerződés tartalmát képező, de a vállalkozói díj meghatározásánál figyelembe nem vett munkát** és az olyan munkát is, amely nélkül a mű rendeltetésszerű használatra alkalmas megvalósítása nem történhet meg.
- **Pótmunka:** A vállalkozó köteles elvégezni az **utólag megrendelt, különösen tervmódosítás miatt szükségessé váló munkát** is, ha annak elvégzése nem teszi feladatát aránytalanul terhesebbé.

EGYES VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉSEK

- Tervezési szerződés
- Kivitelezési szerződés
- Kutatási szerződés
- Utazási szerződés
- Mezőgazdasági vállalkozási szerződés
- Közszolgáltatási szerződés

TERVEZÉSI SZERZŐDÉS

- **Tervezési szerződés alapján a vállalkozó tervezőmunka elvégzésére és a tervdokumentáció átadására, a megrendelő annak átvételére és díj fizetésére köteles.**
- A *tervdokumentációnak* műszakilag kivitelezhető, gazdaságos és célszerű megoldásokat kell tartalmaznia, és alkalmasnak kell lennie a megrendelő felismerhető, a felhasználás céljából következő igényeinek kielégítésére.
- A terv hibája miatt mindaddig érvényesíthetők a szerződésszegésből fakadó jogok, amíg a terv alapján kivitelezett szolgáltatás tervhibával összefüggő hibás teljesítése miatt jogok gyakorolhatók.
- A tervező jogszavatossággal tartozik azért, hogy harmadik személynek nincs olyan joga, amely a terv felhasználását akadályozza vagy korlátozza.

KUTATÁSI SZERZŐDÉS

- **Kutatási szerződés alapján a kutató kutatómunkával elérhető eredmény megvalósítására, a megrendelő annak átvételére és díj fizetésére köteles.**
- A kutató közreműködőt a megrendelő hozzájárulása esetén vehet igénybe. Nincs szükség hozzájárulásra, ha a közreműködő igénybevétele a kutatás jellegével együtt jár.
- Ha az eredmény szerzői jogi védelemben részesül vagy iparjogvédelmi oltalomban részesíthető, a kutató a védelemből eredő vagyoni jogokat köteles a megrendelőre átruházni. Ha a vagyoni jog átruházását jogszabály kizárja, a kutató a megengedett legszélesebb terjedelmű felhasználási jog engedélyezésére köteles.
- Kutatási szerződésben a jogszavatosság kizárása vagy korlátozása semmis.
- **A szerződéssel összefüggő üzleti titok jogosultja a megrendelő.** A kutatómunka alapján elkészített szellemi alkotás nyilvánosságra hozatalához a megrendelő előzetes hozzájárulása szükséges.
- Ha a felek abban állapodnak meg, hogy a díj a kutatás eredménytelen befejezése esetén is jár, a kutatás végzésére és a kutató díjigényére a megbízás szabályait kell alkalmazni.

UTAZÁSI ÉS MEZŐGAZDASÁGI VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

- **Utazási szerződés alapján a vállalkozó utazás és az út egyes állomásain való tartózkodás megszervezésére, továbbá kapcsolódó szolgáltatások nyújtására, a megrendelő a szolgáltatások átvételére és díj fizetésére köteles.**
- **Mezőgazdasági vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó a megrendelő tulajdonában álló állat nevelésére, vagy terménynek a megrendelő tulajdonában álló területen való megtermelésére, a megrendelő díj fizetésére köteles.**

KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

- **Közszolgáltatási szerződés alapján a szolgáltató általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtására, a felhasználó díj fizetésére köteles.**
- A szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli.
- A felhasználó a díjat havonta, utólag köteles megfizetni.

FUVAROZÁSI SZERZŐDÉS

- **Fuvarozási szerződés alapján a fuvarozó a küldemény rendeltetési helyére történő továbbítására és a címzettnek történő kiszolgáltatására, a feladó díj fizetésére köteles.**
- A fuvarozási szerződés a feladó és a fuvarozó között jön létre.
- A fuvarozó díjazás, a fuvardíj fejében vállalja a küldemény rendeltetési helyére történő továbbítását és ott a harmadik személynek, a címzettnek való kiszolgáltatását.

FUVARLEVÉL

- A fuvarozó a feladó utasítása esetén **köteles fuvarlevelet kiállítani** és abból egy példányt a feladónak átadni, vagy a küldemény átvételéről elismervényt adni.
- A fuvarozó által kiállított fuvarlevél bizonyítja a fuvarozási szerződés létrejöttét, a küldemény átvételét, valamint azt, hogy a küldemény és csomagolása az átvételkor külsőleg jó állapotban volt, és hogy a küldemények száma a fuvarlevélben közölttel megegyezik.
- **Bizonyításra csak akkor alkalmas, ha megfelel a törvényben foglalt tartalmi követelményeknek.**

FUVAROZÁSI SZERZŐDÉS

- A feladó kötelessége a küldeményt olyan *csomagolással* ellátni, hogy az megóvja, és mások személyét és vagyonát ne veszélyeztesse.
- A küldemény csomagolásán kell feltüntetni a fuvarozás során történő kezeléséhez szükséges *információkat*, vagy ha nincs csomagolás, akkor magán a küldeményen.
- A feladónak kötelessége a küldemény továbbításához és kezeléséhez szükséges *okiratokat* is a fuvarozónak átadni, az pedig köteles az átadott okiratokat a feladó utasításai szerint felhasználni.
- Amennyiben e kötelezettségeknek a *feladó nem tesz eleget* vagy nem megfelelően, és a küldemény átadására még nem került sor, akkor a fuvarozó megtagadhatja a küldemény átvételét.

FUVAROZÁSI SZERZŐDÉS

- A *fuvarozó köteles* a fuvarszkózt a szerződésben meghatározott időben és helyen, fuvarozásra alkalmas állapotban kiállítani és a fuvarozást késedelem nélkül megkezdeni.
- A küldemény berakására a *feladó köteles*.
- A feladót általános elállási jog illeti meg, ami azt jelenti, hogy indokolás nélkül (nem kell bizonyítani, hogy a fuvarozó szolgáltatott rá okot) elállhat a szerződéstől. Ez a jog azonban csak a fuvarozás megkezdése előtt illeti meg, és köteles a fuvarozónak az ebből eredő kárát megtéríteni.
- Ha a fuvarozás *akadályba ütközik*, a fuvarozó köteles késedelem nélkül értesíteni a feladót és szükség esetén az utasítását kérni.

FUVAROZÁSI SZERZŐDÉS

- Kérdés, hogy a fuvarozás megkezdését követően, a fuvarozás közben annak kiszolgáltatásáig **kinek van rendelkezési joga a küldemény felett:**
 - **A kiszolgáltatásig vagy amíg a címzett a küldeménnyel nem rendelkezik, a feladót illeti meg a rendelkezési jog.**
- A *feladó* a fuvarozóval szemben felelős azért a kárért, amely a nem megfelelő vagy hiányzó csomagolásból, a küldeménnyel kapcsolatos adatok, információk és okmányok hiányából, hiányosságából vagy pontatlanságából származott.
- A *fuvarozó* a küldemény átvételétől a kiszolgáltatásig minden kárért felel, amely a küldemény elvesztéséből, megsemmisüléséből vagy megsérüléséből keletkezett.

A MEGBÍZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK

- **M megbízási szerződés alapján a megbízott a megbízó által rábízott feladat ellátására, a megbízó a megbízási díj megfizetésére köteles.**
- A megbízási szerződés a *megbízó* és a *megbízott* között *megbízási díj* fejében jön létre.
- A megbízási szerződés a gondossági kötelek alaptípusa.
- Ez azt jelenti, hogy a megbízott nem eredmény elérésére, hanem a rábízott feladat kellően gondos ellátására köteles.
- Amennyiben ennek a követelménynek eleget tesz, megbízási díjra igényt tarthat.

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

- **Utasítási jog:** A megbízott köteles a megbízó utasításait követni.
- *A megbízott a megbízó utasításától akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ilyen esetben a megbízót késedelem nélkül értesíteni kell.*
- *Ha a megbízó célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a megbízott köteles őt erre figyelmeztetni.*
- Ha a megbízó a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a megbízott a szerződéstől elállhat, illetve a szerződést felmondhatja, vagy a feladatot a megbízó utasításai szerint, a megbízó kockázatára elláthatja.
- *Meg kell tagadnia az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértésére vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.*

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

- Ha a megbízás teljesítéséhez szerződés kötése vagy más jognyilatkozat tételre szükséges, a megbízás a meghatalmazást is magában foglalja.
- **Tájékoztatási kötelezettség:** A megbízott köteles a megbízót tevékenységéről és a feladat állásáról kívánságára, szükség esetén e nélkül is tájékoztatni.
- A megbízott köteles a megbízót tájékoztatni, ha közreműködő igénybevétele vált szükségessé, vagy ha a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá.

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

- *A megbízott megbízási díjra akkor is jogosult, ha eljárása nem vezetett eredményre, kivéve, ha az eredmény részben vagy egészben azért maradt el, mert a megbízott felróhatóan járt el.*
- **A megbízási díj a szerződés teljesítésekor esedékes.**
- *Ha a szerződés a megbízás teljesítése előtt szűnt meg, a megbízott a megbízási díjnak tevékenységével arányos részét követelheti.*
- *A megbízottat a megbízási díj és a költségek biztosítására zálogjog illeti meg a megbízónak azokon a vagyontárgyain, amelyek a megbízás következtében kerültek birtokába.*

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

- **A szerződést bármelyik fél felmondhatja.**
- A megbízó felmondása esetén a megbízó köteles megtéríteni a megbízottnak a felmondással okozott kárt, kivéve, ha a felmondásra a megbízott szerződésszegése miatt került sor.
- A szerződés megszűnésekor a megbízott köteles a megbízónak mindazt kiadni, amihez a megbízás teljesítése céljából vagy eljárása eredményeképpen jutott, kivéve, amit abból a megbízás folytán jogosan felhasznált.

A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

- **A szerződést bármelyik fél felmondhatja:**

- **A megbízó felmondása esetén** a megbízó köteles megtéríteni a megbízottnak a felmondással okozott kárt, kivéve, ha a felmondásra a megbízott szerződésszegése miatt került sor.

- Ha a szerződést **a megbízott alkalmatlan időben mondta fel**, köteles megtéríteni a megbízónak a felmondással okozott kárt, kivéve, ha a felmondásra a megbízó szerződésszegése miatt került sor.

- A szerződés megszűnésekor a megbízott köteles a megbízónak mindazt kiadni, amihez a megbízás teljesítése céljából vagy eljárása eredményeképpen jutott, kivéve, amit abból a megbízás folytán jogosan felhasznált.

A MEGBÍZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK

- Bizományi szerződés
- Közvetítői szerződés
- Szállítmányozási szerződés
- Bizalmi vagyonkezelés

BIZOMÁNYI SZERZŐDÉS

- **Bizományi szerződés alapján a bizományos a megbízó javára a saját nevében ingó dologra adásvételi szerződés kötésére (vagy más szerződés kötésére vállal kötelezettséget), a megbízó a díj megfizetésére köteles.**
- Semmis a bizományi szerződés, ha annak alapján a bizományos ingatlan tulajdonjogának a megszerzésére köteles. ***Csak ingóra lehet megkötni!***
- A bizományi szerződés esetén a bizományos a megkötendő szerződést a **saját nevében, de megbízója javára köti meg**. Ez az egyik jelentős különbség az egyszerű megbízáshoz képest.
- A bizományos a bizományi szerződés keretében lényegében *közvetítő tevékenységet* végez megbízója és egy harmadik személy között.
- Megbízás esetén, ha a megbízottat szerződéskötésre is feljogosították, akkor a szerződést a megbízója nevében köti a harmadik személlyel. **Ezzel ellentétben *a bizomány esetén a megkötendő szerződés (pl. adásvétel) a bizományos és a harmadik személy között jön létre, de a megbízó javára.***
- *A bizományost belépési jog illeti meg*. Ez azt jelenti, hogy ő maga is megkötheti az adásvételt a megbízójával a harmadik személy helyébe lépve. E jog csak akkor illeti meg a bizományost, ha a szóban forgó dolog értékét egyértelműen, nyilvános adatok alapján meg tudják állapítani.

KÖZVETÍTŐI SZERZŐDÉS

- **Közvetítői szerződés alapján a közvetítő megbízója és harmadik személy között szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység folytatására, a megbízó díj fizetésére köteles.**
- **Tartós közvetítői szerződés:** Közvetítői szerződés alapján a közvetítő tartós jogviszony keretében, önállóan eljárva megbízójának harmadik személyekkel kötendő szerződések közvetítésére, illetve a megbízó nevében történő megkötésére, a megbízó díj fizetésére köteles.

SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI SZERZŐDÉS

- Szállítmányozási szerződés alapján a szállítmányozó a saját nevében a megbízó javára küldemény továbbításával összefüggő szerződések megkötésére és jognyilatkozatok megtételére, a megbízó díj fizetésére köteles.

BIZALMI VAGYONKEZELÉS

- Bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a vagyonkezelő a vagyonrendelő által tulajdonába adott dolgok, ráruházott jogok és követelések (a továbbiakban: kezelt vagyon) saját nevében a kedvezményezett javára történő kezelésére, a vagyonrendelő díj fizetésére köteles.
- A szerződést írásba kell foglalni.
- A **vagyonrendelő** bocsátja a vagyonkezelő rendelkezésére a kezelt vagyont – ő a szerződés ura.
 - Joga van a vagyonkezelő kijelöléséhez, majd esetlegesen e rendelkezés megváltoztatásához.
 - A szerződés tartalmától függően különböző irányítási jogosítványokat is kaphat a szerződés fennállása alatt, amellyel befolyása alatt tudja tartani a vagyonkezelő tevékenységét.
 - A vagyonrendelő lehet természetes személy és jogi személy is.

BIZALMI VAGYONKEZELÉS

- Vagyonkezelésbe lehet venni ingatlant, ingóságot, értékpapírt, vagyoni értékű jogot, lejárt és még le nem járt követelést egyaránt. Mindenképpen konkrétan meg kell tudni határozni, mit is adunk bizalmi vagyonkezelésbe.
- A bizalmi vagyonkezelési szerződés határozott időtartamra jön létre, amelynek a magyar szabályozás szerinti mértéke maximálisan 50 év lehet.
- A vagyonkezelő lehet eseti, illetve nem eseti bizalmi vagyonkezelő.
- Kedvezményezettnek és pótkezdvezményezettnek mind jogi, mind természetes személy kijelölhető. Ha több kedvezményezett megjelölésére kerül sor, akkor jogosultság arányát százalékos arányban kell megjelölni.

BIZALMI VAGYONKEZELÉS

- Vagyonkezelésbe lehet venni ingatlant, ingóságot, értékpapírt, vagyoni értékű jogot, lejárt és még le nem járt követelést egyaránt. Mindenképpen konkrétan meg kell tudni határozni, mit is adunk bizalmi vagyonkezelésbe.
- A bizalmi vagyonkezelési szerződés határozott időtartamra jön létre, amelynek a magyar szabályozás szerinti mértéke maximálisan 50 év lehet.
- A vagyonkezelő lehet eseti, illetve nem eseti bizalmi vagyonkezelő.
- Kedvezményezettnek és pótkezdvezményezettnek mind jogi, mind természetes személy kijelölhető. Ha több kedvezményezett megjelölésére kerül sor, akkor jogosultság arányát százalékos arányban kell megjelölni.

HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

A BÉRLETI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- **Bérleti szerződés alapján a bérbeadó meghatározott dolog időleges használatának átengedésére, a bérlő a dolog átvételére és bérleti díj fizetésére köteles.**
- A bérlet a bérlő és a bérbeadó között létrejövő használati kötelelem, amely esetében a bérbeadó bérleti díj fejében biztosítja a bérlőnek a dolog időleges használatát.

HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

A BÉRLETI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- A bérbeadó *szavatol* azért, hogy a bérelt dolog a bérlet egész tartama alatt *szervédésszerű használatra alkalmas* legyen, és megfeleljen a szerződés előírásainak. Erre a szavatosságra a hibás teljesítés miatti kellékszavatosság szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bérlőt az elállás helyett a **felmondás joga illeti meg, kicserélést pedig nem követelhet.**
- A bérbeadó *szavatol* azért is, hogy *harmadik személynek nincs a bérelt dologra vonatkozóan olyan joga*, amely a bérlőt a használatban *korlátozza vagy megakadályozza*. Erre a kötelezettségre a jogszatosság szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bérlő elállás helyett a szerződést felmondhatja.
- A bérbeadó a bérlő szükségtelen háborítása nélkül *jogosult ellenőrizni* a használatot, és jogosult arra, hogy az *őt terhelő munkákat elvégezze*, és a dolgot fenyegető károk elhárításához szükséges intézkedéseket megtegye.
- Ingatlan bérbeadóját törvényes zálogjog illeti meg a bérleti díj és a költségek erejéig a bérlőnek a bérlemény területén levő vagyontárgyain.

HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

A BÉRLETI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- **A bérlő a dolgot rendeltetésének és a szerződésnek megfelelően használhatja.** Ha a bérlő a bérbeadó felhívása ellenére folytatja a nem rendeltetészerű vagy a szerződésnek egyébként nem megfelelő használatot, a bérbeadó felmondhatja a szerződést.
- Ha a bérlő a dolgot jogosulatlanul alakította át, a bérbeadó felhívására köteles az eredetiállapotot helyreállítani.

HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

A BÉRLETI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- A bérelt dolgot a bérlő a bérbeadó hozzájárulásával jogosult albérletbe vagy harmadik személy használatába adni.
- Ha a bérlő a dolgot a bérbeadó hozzájárulásával adta albérletbe vagy más használatába, az albérlő és a használó magatartásáért úgy felel, mintha a dolgot maga használta volna.
- Ha a bérlő a dolgot a bérbeadó hozzájárulása nélkül adja albérletbe vagy engedi át másnak használatra, azokért a károkért is felel, amelyek e nélkül nem következtek volna be.
- A bérlő köteles a bérbeadót értesíteni, ha a dolgot károsodás veszélye fenyegeti, vagy a bérbeadót terhelő munkálatok elvégzésének szükségessége merül fel.
- A bérlő a bérleti díjat havonta előre köteles megfizetni.

HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

A BÉRLETI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- *A határozott időre kötött szerződést* bármelyik fél rendes felmondással felmondhatja a törvényes felmondási idő betartásával idő előtt gyakorolható felmondási jog esetén a hónap végére, legkésőbb a hónap tizenötödik napjáig.
- A bérlő örökösei a határozott időre kötött bérleti szerződést harminc napon belül rendes felmondással felmondhatják.
- *A határozatlan időre kötött szerződést* bármelyik fél rendes felmondással felmondhatja.
- Megszűnik a bérleti szerződés akkor is, ha a dolog elpusztul.
- A bérlet megszűnése után a bérlő köteles a dolgot a bérbeadónak *visszaadni* a bérbeadóval szemben fennálló, a bérleti jogviszonyból keletkezett követeléseinek kiegyenlítéséig azonban a dolgot annak használata nélkül *visszatarthatja*.

EGYÁB HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

- *Lakásbérleti és haszonbérleti szerződés* általános szabályoktól eltérő speciális rendezését a bérlet sajátos tárgya indokolja, így míg előbbi esetében a szerződés tárgya lakás céljára szolgáló ingatlan, utóbbi esetében hasznot hajtó dolog. A haszonbérelő az időleges használat (vagy hasznot hajtó jog gyakorlása) mellett a dolog hasznainak szedésére is jogosult, és ennek fejében haszonbért köteles fizetni.
- A *haszonkölcsön-szerződés* a fogalmilag ingyenes ügyletek körébe tartozik. A kölcsönadó meghatározott dolog időleges használatának ingyenes átengedésére, a kölcsönvevő a dolog átvételére köteles.

A LETÉTI SZERZŐDÉSEK

- Letéti szerződés alapján a letéteményes a szerződésben meghatározott ingó dolog megőrzésére és annak a szerződés megszűnésekor történő visszaadására, a letevő díj fizetésére köteles.
- A letéti szerződés alanyai a *letevő* és a *letéteményes*. A letéteményes fő kötelezettsége az ingó *dolog őrzése*, így a dolgot sem nem használhatja, sem nem hasznosíthatja, és más személy birtokába vagy őrizetébe sem adhatja (kivéve, ha ez a letevőnek károsodástól való megóvása érdekében szükséges).
- A letéteményes a dolgot a saját vagyonától és más letevő által letett dologtól *elkülönítve* köteles őrizni és nyilvántartani.
- A letéteményes *díjazás ellenében* vállalja dolog őrzését, a díjon felül megilleti az őrzéssel felmerülő költségek is

EGYÉB LETÉTI SZERZŐDÉSEK

- A Ptk. a letét általános szabályai mellett szabályozza még a *gyűjtő*, a *rendhagyó* és a *szállodai* letéti szerződést.
- A *gyűjtő letéti szerződés* esetében a letét tárgya helyettesíthető dolog, és a szerződés alapján a letéteményes jogosult több letevő azonos fajtájú és minőségű, helyettesíthető dolgot együtt őrizni, anélkül, hogy azokat letevők szerint elkülönítené vagy egyedileg megkülönböztetné.
- A *rendhagyó letéti szerződésnél* a letét tárgya helyettesíthető dolog, és a szerződés alapján a letéteményest megilleti a letett dolog használatának és az azzal való rendelkezésnek a joga, a letéteményes tulajdonjogot szerez, és a letét lejáratakor ugyanolyan fajtájú és minőségű dolgot ugyanolyan mennyiségben köteles a letevőnek visszaadni.
- A *szállodai letéti szerződés* esetében a szálloda felelőssége azokban a dolgokban bekövetkezett károkért áll fenn, amelyeket a vendég a szállodában kijelölt, illetve általában erre rendelt helyen vagy a szobájában helyezett el, vagy amelyeket a szálloda olyan alkalmazottjának adott át, akit dolgai átvételére jogosultnak tarthatott.

FORGALMAZÁSI SZERZŐDÉS

- **Forgalmazási szerződés alapján a szállító meghatározott ingó dolognak (e fejezet alkalmazásában: termék) a forgalmazó részére történő eladására, a forgalmazó a terméknek a szállítótól történő megvételére és annak saját nevében és saját javára történő eladására köteles.**
- A felek kötelesek a termék jó hírnevét megővni.
- A szállító köteles tájékoztatni a forgalmazót a termékre vonatkozó reklámokról, és köteles díj ellenében a dolog forgalmazásához szükséges reklámokat a forgalmazónak átadni.
- A szállítót a termék megfelelő forgalmazásával kapcsolatban utasítási jog illeti meg.
- A szállító jogosult a szerződésben és az utasításaiban foglaltak teljesítését ellenőrizni.

JOGBÉRLETI (FRANCHISE) SZERZŐDÉS

- **Jogbérleti szerződés alapján a jogbérletbe adó szerzői és iparjogvédelmi jogok által védett oltalmi tárgyakhoz, illetve védett ismerethez kapcsolódó felhasználási, hasznosítási vagy használati jogok engedélyezésére, a jogbérletbe vevő termékeknek, illetve szolgáltatásoknak a szerzői és iparjogvédelmi jogok által védett oltalmi tárgyaknak, illetve védett ismeretnek a felhasználásával, hasznosításával vagy használatával történő előállítására, illetve értékesítésére és díj fizetésére köteles.**
- Az értékesítés során a jogbérletbe vevő a saját nevében és a saját javára jár el.
- A jogbérletbe adó a szerződés hatálya alatt köteles biztosítani a jogbérletbe vevő számára a franchise működtetéséhez szükséges felhasználási, hasznosítási és használati jogok folyamatos és zavartalan gyakorlását.
- A jogbérletbe vevő köteles a rendelkezésére bocsátott ismeretet megővni.
- A felek kötelesek a jogbérletbe adó által a szerződés szerinti szerzői és iparjogvédelmi jogokkal, valamint védett ismeretekkel összefüggően adott felhasználási, hasznosítási és használati engedélyekkel létrehozott hálózat és az előállított, illetve értékesített termékek és szolgáltatások jóhírnevét megővni.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- A Ptk. egyes pénzügyi műveleteket külön nevesít, és speciális rendezésüket adja. Ennek alapvető indoka, hogy a bankszektor szerződései mostanra olyan sajátos csoportot képeznek a szerződések körében, amelyeket jelentőségüknél fogva is a Ptk.-nak kiemelten, külön kategóriaként kell kezelnie.
- **A hitelszerződés alapján a hitelező egyfelől hitelkeret rendelkezésre tartására, másfelől annak erejéig kölcsönszerződés, kezességi szerződés, garanciaszerződés vagy egyéb hitelművelet végzésére vonatkozó más szerződés megkötésére köteles, az adós ennek fejében díj fizetésére köteles.**
- Konszenzuális típusú szerződés: a szerződés nem a pénz átadásával, hanem a szerződés megkötésével jön létre.
- Az új Ptk.-ban önálló szerződéstípusként került szabályozása:
 - A hitelszerződés nem csupán kölcsönszerződés megkötésére irányulhat, hanem más hitelművelet végzésére is.
 - Példálózó jelleggel, hitelműveletként határozza meg a kölcsönszerződés, a kezességi szerződés és a garanciaszerződés megkötésére vonatkozó kötelezettségvállalást.
 - Emellett azonban hitelnek minősülnek azok a jogviszonyok is, amelyek egyéb hitelművelet végzésére irányulnak (pl. faktorálás).

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

■ HITELEZŐ

- Főszolgáltatása: a hitel rendelkezésre tartása
- Helytállási típusú kötelezettség; biztonságot nyújt a hitelfelvevő számára, hogy szükség esetén rendelkezésére fognak állni a számára egy adott beruházáshoz vagy egyéb tranzakcióhoz szükséges források.
- A hitelező a hitelkeret erejéig az adós felhívására köteles a hitelműveletre vonatkozó szerződés megkötésére, amennyiben a hitelszerződésben meghatározott feltételek teljesülnek.
- A hitelező rendes felmondással nem szüntetheti meg a hitelszerződést.

■ ADÓS

- Ellenszolgáltatása: a hitel díj fizetése.
- Az adós a hitelszerződésben meghatározott rendelkezésre tartási idő alatt jogosult a hitelezőhöz szerződéskötésre szóló felhívást intézni.
- Az adós nem köteles a hitelkeretet, az ígért szolgáltatást igénybe venni, egyoldalú jogosultsága áll fenn e szolgáltatás igénybevételére.
- Az adós a hitelszerződést bármikor felmondhatja.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- **Kölcsönszerződés alapján a hitelező meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós a pénzösszeg szerződés szerinti későbbi időpontban a hitelezőnek történő visszafizetésére és kamat fizetésére köteles.**
- **A hitelező kötelezettsége:** a kölcsön nyújtása, azaz a kölcsön összegének az adós részére való megfizetése.
- A szerződés szabályozza, hogy a kölcsön folyósítására mikor, illetve milyen feltételek teljesítése esetén kerül sor.
- **Az adós kötelezettsége:** Az adós a kölcsönkapott összeg visszafizetésére és kamat fizetésére köteles. A kamat az adós ellenszolgáltatása.
- A kölcsön folyósítását követően a hitelező fő kötelezettsége éppen abban áll, hogy a szerződésben meghatározott időtartamra engedi az adósnak a kölcsönösszeg használatát, azaz meghatározott ideig nem követeli a kölcsön visszafizetését.
- A kölcsön folyósítása és törlesztése közötti idő a kölcsön futamideje, amely egy adott kölcsön lényeges jellemzője.
- A visszafizetési kötelezettség teljesítésének feltételeit a felek megállapodása határozhatja meg.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- **Betétszerződés alapján a betétes jogosult a bank számára meghatározott pénzüsszeget fizetni, a bank köteles a betétes által felajánlott pénzüsszeget elfogadni, ugyanakkora pénzüsszeget későbbi időpontban visszafizetni, valamint kamatot fizetni.**
- A bankrendszer alapvető funkciói: a betétgyűjtés, a hitelezés és a pénzforgalom lebonyolítása.
- A betétszerződés biztosítja a bankrendszer hitelezési és pénzforgalmi funkciójának a működését (pl. náluk elhelyezett betétek nyújtják a hitelezéshez szükséges forrást, a betétek terhére az ügyfelek fizetési megbízást adhatnak).
- A betétszerződés tárgya a pénz, a betét elhelyezője pénzének tulajdonjogát ruházza át a betét elfogadója számára, és annak helyébe a bankkal szemben egy meghatározott pénzüsszegegre vonatkozó kötelmi jellegű hitelezői követelés lép.
- A betét elhelyezője tehát azzal adja át a pénzt, hogy a betét elfogadója jogosult azt a saját üzleti tevékenysége során sajátjaként felhasználni (pl. jellemzően a hozzá befolyt pénzüsszeget kihelyezi kölcsön vagy hitel formájában).

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- Folyószámla-szerződés alapján a felek meghatározott jogviszonyból származó, beszámítható követeléseiknek egységes számlán való nyilvántartására és elszámolására kötelesek.
- A folyószámla-szerződés általában hitelezéssel párosul.
- A folyószámla-jogviszony tényleges megvalósulásához, működéséhez szükséges technikai eszköz a folyószámla.
- A folyószámla a felek egymással szembeni követeléseinek nyilvántartására és időszakonkénti elszámolására szolgáló számla. Azt, hogy a folyószámlát ki vezesse, a felek maguk határozhatják meg.
- Jogi jelentősége nem önmagának a folyószámlának, hanem a folyószámla egyenlegének és az annak megállapításával kapcsolatos nyilatkozatoknak van.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- **Fizetésiszámla-szerződés alapján a számlavezető a számlatulajdonos számára, pénzforgalmának lebonyolítása érdekében folyószámla (a továbbiakban: fizetési számla) nyitására és vezetésére, a számlatulajdonos díj fizetésére köteles.**
- A banki szolgáltatások közül - a hitelezés és a betétgyűjtés mellett - a legjelentősebb a fizetések lebonyolításában való közreműködés, amelynek alapvető eszköze a fizetési számla.
- **Fizetési megbízási szerződés alapján a megbízott meghatározott pénzüsszegnek a megbízó utasítása szerint, a kedvezményezett részére történő fizetésére, a megbízó díj fizetésére köteles.**
- A fizetési megbízást jellemzően a fizetési számlát vezető bankok és más pénzforgalmi szolgáltatók részére adnak (pl. közüzemi számlák fizetésére).
- A fizetési megbízási szerződés alanyai a megbízó és a megbízott.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- Faktoring szerződés alapján a faktor meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós harmadik személlyel szembeni követelésének a faktorra engedményezésére köteles; ha az engedményezett követelés esedékességekor a kötelezett nem teljesít, az adós a kapott összeg visszafizetésére és kamat fizetésére, a faktor a követelés visszaengedményezésére köteles.
- A gyakorlatban faktoring lehet például valamely termék értékesítőjének vagy szolgáltatás nyújtójának a vevővel szemben fennálló, le nem járt, nem vitatott követeléseinek, de a lejárt, sőt egyes esetekben akár a vitatott követelések megszerzése is.
- A faktoring a kölcsönszerződés egy fajtája, amelynek specialitását az adja, hogy a hitelnyújtó esedékességkor nem az adóstól, azaz a faktorálótól, hanem az adós kötelezettjétől lesz jogosult a követelés behajtását megkísérelni, és az adóssal szemben csak akkor lép fel, ha a kötelezett határidőben nem teljesít.
- A visszkereseti jog a faktoringszerződés fogalmi eleme: a faktor a kötelezettnek az esedékességkor történő nemteljesítése esetén azonnal jogosult - az engedményezett követelés visszaruházása ellenében - követelni, hogy a faktoráló fizesse vissza a faktortól kapott összeget.
- A faktoringszerződés alapján fizetési kötelezettség elsősorban a faktort terheli, aki a szerződésben meghatározott összeget köteles megfizetni az adósnak.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- Bár maga a faktoringszerződés a faktor és az adós között jön létre, az ügylet lényegében hárompólusú, hiszen az átfogja az adós és a harmadik személy kötelezett közötti jogviszonyt is. Ez a három pólus a faktoringügyletek alanyaiban is megjelenik.
- **A klasszikus faktorálási szerződések alanyai:**
 - **egyfelől a szállító (ügyfél)**, azaz olyan személy, akinek jellemzően valamely szolgáltatásból vagy szállításból eredő számlakövetelése áll fenn, és **akit a Ptk. adósként definiál**, a faktoringügylet szempontjából meghatározva pozícióját;
 - másfelől a hitelezői szerepkörben, tipikusan erre a célra alapított és létrehozott, speciális szervezettel és feladatkörrel ellátott szervezet, **a faktor között jön létre** (pl. bank, pénzügyi vállalkozás). A faktor köteles a faktorálás tényét és az adós személyét a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezni (Ptk. 6: 406. §).
 - ugyanakkor mind a faktoring, mind az engedményezés átfogja **a harmadik személy kötelezettet is, akivel szemben fennálló követelést engedményezik vagy faktorálják (vevő)**.
- Amíg az engedményezés körében jellemzően egyedi, konkrét ügyekben, kötelmek átruházásában jönnek létre a kontraktusok, addig a faktoringügyletek a nemzetközi gyakorlat szerint feltételezik a faktor és az adós (szállító) közötti folyamatos, hosszú távon fennálló gazdasági kapcsolatot.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- **Pénzügyi lízingszerződés alapján**
- **a lízingbeadó a tulajdonában álló dolog vagy jog (a továbbiakban: lízingtárgy) határozott időre történő használatba adására,**
- **a lízingbevevő a lízingtárgy átvételére és lízingdíj fizetésére köteles,**
- **ha a szerződés szerint a lízingbevevő a lízingtárgy gazdasági élettartamát elérő vagy azt meghaladó ideig való használatára, illetve - ha a használat időtartama ennél rövidebb - a szerződés megszűnésekor a lízingtárgy ellenérték nélkül vagy a szerződéskötés kori piaci értéknél jelentősen alacsonyabb áron történő megszerzésére jogosult,**
- **vagy a fizetendő lízingdíjak összege eléri vagy meghaladja a lízingtárgy szerződéskötés kori piaci értékét.**

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- A szerződés alanyai a lízingbeadó és a lízingbevevő.
- Pénzügyi lízing esetén a lízingbeadó jellemzően a lízingbevevő által megszerezni kívánt dolog beszerzéséhez nyújt finanszírozást (hitelezési jogviszony):
 - a lízingbeadó az általa nyújtott hitelből megvásárolt dolgot adja bérbe a lízingbevevőnek a szerződésben kikötött feltételek mellett oly módon, hogy a bérleti idő lejártával lehetőséget ad a bérbe vett dolog automatikus vagy maradványértéken történő megvásárlására, illetve vételi jogra (opció) a lízingbevevő számára.
- **Zárt végű pénzügyi lízing:** ha a futamidő leteltével a lízingbevevő automatikusan tulajdonjogot szerez a lízingtárgyon.
- **Nyílt végű pénzügyi lízing:** a lízingbevevő a futamidő végén szabadon dönthet arról, hogy maradványértéken megvásárolja-e a lízingtárgyat.
- A Ptk. szabályait együtt kell alkalmazni a Hpt.-vel minden olyan esetben, amikor a pénzügyi lízinget üzletszerűen végzi a lízingbeadó.
- Ha a lízingbeadó a Hpt. hatálya alá tartozik, akkor csak hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás lehet.

A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK

- A lízingdíjat a szerződésben meghatározott időszakonként előre kell megfizetni. Arra az időre, mely alatt a lízingbevevő a lízingtárgyat saját érdekkörén kívül álló okból nem tudja használni, lízingdíj nem jár.
- A lízingbeadó szavatol azért, hogy a lízingtárgyon harmadik személynek nem áll fenn olyan joga, amely a lízingbevevőt a lízingtárgy használatában korlátozza – ez esetben a lízingbevevőt a jogszavatossági jogok illetik meg azzal, hogy elállás helyett felmondási jog illeti meg.
- A lízingtárgy hibái miatt viszont a kellékszavatossági jogok állnak fenn (kijavítás, kicserélés, árleszállítás).
- A lízingbeadó jogosult a szerződést felmondani, ha a lízingtárgyat a lízingbevevő nem rendeltetésszerűen használja.

BIZTOSÍTÉKI SZERZŐDÉSEK

- A kötelmi jog különös részébe új kategóriaként kerültek beépítésre az úgynevezett biztosítéki szerződések. Ezzel a jogalkotó célja, hogy a szerződési érdek kielégítését szolgáló személyi biztosítékok speciális szerződési jellegzetességeit is összefoglalja. E szerződések közös jellemzője, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesíti a szerződést, akkor a jogosult számára egy harmadik személy (kezes, garantőr) jelenti a biztosítékot.
- **Kezességi szerződéssel a kezes kötelezettséget vállal a jogosulttal szemben, hogyha a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.**
- Kezesség egy vagy több, fennálló vagy jövőbeli, feltétlen vagy feltételes, meghatározott vagy meghatározható összegű pénzkövetelés vagy pénzben kifejezhető értékkel rendelkező egyéb kötelezettség biztosítására vállalható.
- A szerződést írásba kell foglalni.
- A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt.
- A kezes főszabály szerint *sortartási kifogással* élhet.
- **Speciális esetei:** készfizető kezesség, kártalanító kezesség, alkezes, több kezes, fogyasztó által vállalt kezesség

BIZTOSÍTÉKI SZERZŐDÉSEK

- **A garanciaszerződés, illetve a garanciavállaló nyilatkozat a garantőr olyan kötelezettségvállalása, amely alapján a nyilatkozatban meghatározott feltételek esetén köteles a jogosultnak fizetést teljesíteni.**
- **A szerződést és a garanciavállaló nyilatkozatot írásba kell foglalni.**

BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK

- Biztosítási szerződés alapján a biztosító köteles a szerződésben meghatározott kockázatra fedezetet nyújtani, és a kockázatviselés kezdetét követően bekövetkező biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződésben meghatározott szolgáltatást teljesíteni; a biztosítóval szerződő fél díj fizetésére köteles.
- A szerződés a biztosító és a szerződő fél között jön létre.
- A biztosító szolgáltatása a biztosított kárának a szerződésben meghatározott módon és mértékben történő megtérítésében, a biztosított részére nyújtott más szolgáltatás teljesítésében (a továbbiakban: **kárbiztosítás**) vagy a szerződésben meghatározott összeg megfizetésében (a továbbiakban: **összegebiztosítás**) állhat.
- Ismert még a **felelősségbiztosítás** is, amely szerint a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított módon és mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős.

BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK

- A szerződés *alanyait* tekintve biztosítási szerződést csak az köthet, aki valamely vagyoni vagy személyhez fűződő jogviszony alapján a biztosítási esemény elkerülésében; életkor elérésére, születésre vagy házasságkötésre szóló életbiztosítás esetén a biztosítási esemény bekövetkezésében érdekelt, vagy aki a szerződést az érdekelt személy javára köti meg.
- A szerződés érvényes létrejövetele szempontjából a szerződés megköthető *írásban*, de ha nem úgy kötötték, akkor a biztosító köteles a *biztosítási fedezetet igazoló dokumentumot* kiállítani.
- A biztosító *kockázatviselése* a felek által a szerződésben meghatározott időpontban, ilyen hiányában a szerződés létrejöttének időpontjában kezdődik.
- A biztosítás *első díjrészlete* a felek által meghatározott időpontban, ennek hiányában a szerződés létrejöttekor esedékes.
- Ha a *biztosítási esemény bekövetkezik*, és a szerződés megszűnik, a biztosító az egész biztosítási időszakra járó díj megfizetését követelheti.
- A Ptk. nevesíti az *együttbiztosítás* és a *csoportos biztosítás* eseteit.

TARTÁSI ÉS ÉLETJÁRADÉKI SZERZŐDÉS

- Tartási szerződés alapján a tartásra kötelezett a tartásra jogosult körülményeinek és szükségleteinek megfelelő ellátására, illetve gondozására, a tartásra jogosult ellenérték teljesítésére köteles.
- Életjáradéki szerződés alapján a járadékadásra kötelezett a járadékszolgáltatásra jogosult javára, annak haláláig, meghatározott pénzösszeg vagy más helyettesíthető dolog időszakonként visszatérő szolgáltatására, a járadékszolgáltatásra jogosult ellenérték teljesítésére köteles.

POLGÁRI JOGI TÁRSASÁGI SZERZŐDÉS

- **Polgári jogi társasági szerződéssel a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy közös céljuk elérése érdekében együttműködnek, a közös cél megvalósításához szükséges vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és tevékenységük kockázatát közösen viselik.**
- A tagok fejenként egyenlő mértékben teljesítenek vagyoni hozzájárulást.
- Az ügyek vitelére a tagok együttesen jogosultak.
- A szerződés megszűnése után a tagok között elszámolásnak van helye.